СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 249. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 26. жовтня, 1925. VOL. XXXIII. No. 249. Jersey City, N. J., Monday, October 26. 1925. THREE CENTS

ДО ВСІХ:

ТО ГОЛОД НЕ УСТАВ В КРАЮ, А ТІЛЬКИ МИ СИТІ ЙОГО НЕ ВІДЧУВАЄМО.

ТО ІНВАЛІДИ НЕ ПОДУЖАЛИ, НІ РАНИ ЇХ НЕ ПОГОЇЛИСЬ, ТО ТІЛЬКИ МИ НЕ ГОДНІ ВІДЧУТИ БОЛЮ ТИХ, ЩО ЇМ БРАКУЄ РУК І НІГ.

ТО ТІЛЬКИ СИРОТИ В КРАЮ МОЛЯТЬСЯ ЗА ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ, АЛЕ ВИ ВЖЕ ДАВНО ЗА НИХ ЗАБУЛИ.

ТО ТІЛЬКИ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ БЮТЬ, А НЕ ВАС, ТОМУ НЕ ПАМЯТАЄТЕ ЗА НИХ І НЕ СКЛАДАЄТЕ ЦЕНТА НА ТЕПЛУ СТРАВУ ДЛЯ НИХ.

ТО ТІЛЬКИ В КРАЮ ЛЮДИ В РОЗПУЦІ, ЩО ЗАБИРАЮТЬ ЇМ ЛЯХИ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ, А В АМЕРИЦІ ВЖЕ Й ГОЛОВОЮ НАД ТИМ НЕ ПОХИТУЮТЬ, ЩО РІДНА ШКОЛА ПРОПАДАЄ.

* * *

КОЛИ ХОЧЕТЕ ИТИ В ПАРІ ЗІ СТАРИМ КРАЄМ, ТАК ХАЙ НЕ ПРОЙДЕ НІОДНО УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЄ, НІОДНІ ХРЕСТИНИ, НІОДНА ЗАБАВА І НІОДИН МІТИНГ, АБИ ВИ НЕ ЗІБРАЛИ МАЛОЇ ЛЕПТИ ТА НЕ ВИСЛАЛИ ЇЇ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANNYE, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Громадяньству вже допікає вуглевий страйк.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — Жовтнева велика лава присяжних суддів розсліджувала на свойому засіданню справу страйку майнерів твердого вугля та видала заяву, в котрій остерігає громадянство й уряд перед грозячою скрутою через недостачу вугля та просить всі чинники, заінтересовані в углевім промислі, щоби вони доложили всіх старань для покінчення страйку.

Сю заяву вислано передовсім до президента Кулиджа, до пенсилвенійського ґубернатора Пиншова та до Джана Луиса, голови майнерської юнії, котрих проситься спеціяльно постаратися о як найскорші переговори в справі закінчення страйку.

ПРОСЯТЬ СКАСУВАТИ ПОДАТОК ВІД СПАДЩИНИ.

ВАШИНҐТОН, 23. жовтня. — Конґресова комісія для приходів дістала нині прозьбу від 32 стейтових ґубернаторів о скасоване податків від спадщини.

Шість з тих ґубернаторів зявилося особисто перед комісією, щоби устно поперти прозьбу. Вони стоять на становищи, що такі податки повинен стягати стейт.

ЗА ЩО БУДУТЬ СУДИТИ ПОЛКОВНИКА МИЧЕЛА.

ВАШИНҐТОН, 23. жовтня. — Полковник Мичел, котрий незадовго стає перед воєнний суд за свою публичну критику воєнного департаменту, дістав уже своє обжалованнє, з котрого виходить, що судити його будуть лишень за зломаннє дисципліни сими публичними виступами. В сей спосіб сущна справа, за котру обжалований все побивався, себто поправа воздушної оборони краю, не буде на суді розбирана.

ЗАКЛИКУЮТЬ АМЕРИКУ ДО ПРИСТУПЛЕННЯ ДО СВІТОВОГО СУДУ.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — На принятті, яке давали паломники Злучених Держав бувшому англійському міністрови скарбу Горнови, котрий недавно був головою конференції межипарляментарної юнії, виступали визначні американські політики та взивали Америку чим скорше приступати до межинародного суду. В тім напрямі говорили Гюз, Рут і Діпю.

КУЛИДЖ ПРОТИ ДОПУЩЕННЯ ПАНІ КАРОЛІ.

ВАШИНҐТОН, 23. жовтня. — Президент Кулидж потвердив становище департаменту стейту, котрий постановив відкинути другу прозьбу пані Каролі, жени першого президента мадярської републики, о нове допущенне її до Злучених Держав. Кулидж станув на становищи, що департамент стейту поступив згідно зі законами й американськими інтересами. Сенатор Бора відмовився помагати ґрафині дістатися до Америки.

КЛОПОТИ ПОЛІСМЕНІВ З АРЕШТОМ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 23. жовтня. — Двох міських полісменів поставило перед суд одного шофера за те, що він не засвітив на заді свого троку світла. Росправа несподівано звернулася місто проти шофера проти самих детективів. Показалося, що вони піймали віз почтового уряду та своїм арештованнем шофера здержали на якийсь час перевіз почти. За се їх суд і покарав по 25 долярів кождого.

Чутка про сю пригоду полісменів рознеслася блискавкою серед десяток автомобілістів, що ждали під суом на росправи, і вони счинили своїми трубами пекольний крик на кпини над полісменами.

КЛОПОТИ МІСТА Й ШПИТАЛЯ З КОТЯЧИМ ДОБРОДІЄМ.

ВУСТЕР, Месечузетс, 23. жовтня. — Якийсь Бостонець Ервинґ Вуд на імя записав був міському шпиталеви 100 долярів, як він згодиться приняти на удержанне його улюбленого кота. Заряд шпиталя рішився приняти запис та кота. Та тут місто спротивилося не так приниманню запису, як приниманню його через заряд шпиталя, котрий на думку міста не має права приймати записи, а лишень місто. В сей спосіб кіт буде принятий до шпиталю аж тоді, як міська рада прийме запис.

ЗАПОВІДАЄ ДОБРОБУТ.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — Судця Ґері, голова сталевого тросту, говорив тут перед зборами Американського Сталевого Інституту, що Злучені Держави стоять перед ерою великого добробуту. Основою його є політика американського уряду та доспіх конференції в Льокарно.

УПАДОК ФРАНКА НА АМЕРИКАНСЬКІЙ БІРЖІ.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — Французькі гроші падають далі на американській біржі. Нині за франк давано всего 4 й двідесяті цента, найнизча ціна, до якої зійшов франк від 12. марта 1924. року.

Ще важнійше від сього обниження курсу є те, що банкирі заявляють приватно, що вони навіть не знають, яким способом франк мігби вратуватися перед дальшим обниженнем.

ВИБУХ У ЛЯБОРАТОРІЇ.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня. — В лябораторії хемічного інжинерства в Колумбійськім університеті вибухли якісь хемікалії. Вибух наступив, коли в клясі було 30 студентів. Вибух попарив небезпечно лябораторійного хеміка та одного студента.

ОСТРІ СУДОВІ ВИРОКИ НЕ ПОМАГАЮТЬ.

НЮ ЙОРК, 23. жовтня.— Острі судові вироки проти внломників і злодіїв не здержують повени злочинів. Нинішний день приміром зазначився цілим рядом рабунків. В одному случаю рабівники напали на старого властителя крамниці мішаних товарів, привязали його до крісла, замкнебльовали йому уста, а відтак обрабували крамницю з усеї готівки. Заким надійшла поміч, [illegible]

ЖЕРТВА БАНКРОЦТВА ПОЛЬСЬКИХ БАНКІВ.

Господарська катастрофа Польщі й банкроцтва банків потягли вже неодну жертву. Та цим разом самогубство, яке трапилось у Варшаві, не є самогубством банкрота ані людини посередньо зруйнованої крахом підприємства, тільки чоловіка, який не міг пережити моральної грижі совісти за хибну льокату чужого капіталу. Застрілився професор варшавського університету інжінер Олександер Вайда, який склав 28,000 зол., призначених університетом на закупно наукових приладів, хвилево на рахунок в могутньому й популярному Банку для торгу й промислу. Банк надірваний вінкуляційною спекуляцією, збанкротував, а проф. Вайда почуваючи себе посередньо винуватим в утраті довірених йому грошей, відібрав собі життя.

ЗАКОН ПРО ВІЙСКОВУ СЛУЖБУ В РОСІЇ.

У. С. Р. С. Р. рада комісарів оголосила закон про військову службу, оснований на системі територіяльної міліції. Кожний громадянин має обовязок служити 5 літ, з цього від 2—4 літ активно; весь цей час буде роскладений місяцями на короткі військові вправи.

ВІДГОМІН ПОДІЙ З 1918 Р.

Перед лавою присяжних суддів в окружному суді у Львові засів 19. вересня с. р. Гарасим Іванчук, селянин зі сокальського повіту, обвинувачений за вбийство, доконане ним буцімто в листопаді 1918 р. Фактично в листопаді того року вбив хтось у лісі інтернованих українською владою чотирьох Поляків, а то: З. Томанка, Ст. Байку, Здз. Збишевского і Е. Стефановского. Обвинувачений, як виходить з акту обвинувачення, мав належати до складу ескорти, яка переводила названих Поляків зі Сокаля через ліс до иншої місцевости. Та ескорта мала доконати вбивства. Гарасима Іванчука арештувала була польська влада за цю справу ще в 1922 р., але тоді його випущено на волю через недостачу доказів. В червні м. року він знов ставав перед судом за той самий злочин, але тоді розправу відложено через недостачу свідків і доказів. Тепер ту саму справу знов відновлено. Суд присяжних засудив Іванчука на кару смерти з заміною на 15 літ вязниці. Засуджений присуду не приняв.

ЖИДИ УБИЙНИКИ ПЕРЕД КИЇВСЬКИМ РЕВОЛЮЦІЙНИМ ТРИБУНАЛОМ.

Жидівська аґенція телеграфічна принесла вістку, що в Києві почався суд над трьома Жидами з містечка Горностополя: Житницьким, Алєвським і Думерським, яких обвинувачено за убивство з помсти. Був колись за часів УНР. чи краще за часів отаманщини з 1919 р., що запанувала була тоді на деякий час на Україні, отаман Ціпун. Він вчинив був у м. Горностополі жидівський погром, в часі якого вбив власноручно аж 18 Жидів. Жертвою погрому мала тоді впасти вся жидівська людність містечка, що не вспіла утекти. Отаман Ціпун між иншими власноручно повбивав і родичів трьох названих Жидів. Їм трьом вдалося втекти. За большевицьких часів Ціпуна арештували, судили і засудили. На весну 1924 р. він одержав свободу завдяки амнестії та постановив вернутися до свого родинного села. Названі три Жиди дізнавшись про те засіли на нього в сусідньому селі та вбили на очах селян, а потім віддали себе в руки влади. Над ними саме й почався суд.

ЯКЩО ТАК ДАЛІ ПІДЕ...

Для характеристики сучасних, нечувано важких економічних відносин, в які впакувала польську державу фінансова політика Ґрабського, нехай послужать цифри про банкротство фірм у Кракові за час від січня до половини вересня ц. р. У тому часі збанкротувало там 181 фірм. З того в січні 9, в лютому 11, в березні 17, в квітні 18, в травні 24, в червні 21, в липні 25, в серпні 26, а в першій половині вересня 30. Треба зважити, що так карколомно падуть краківські фірми, хоча Краків не є ні великим торговельним ні промисловим осередком. Щож тоді говорити про инші міста а до того більше промислові?

ГОРЯТЬ ПАНСЬКІ СТИРТИ В ГАЛИЧИНІ.

Невідомі люде підпалили на двірських ланах біля Скваряви стирту збіжжа. Разом згоріло їх шість, з того чотири жита а дві вики та один стіжок вівса. Загально згоріло збіжжа на 32,000 золотих. Поліційні доходження в напрямі зловлення підпалячів не дали ніяких позитивних наслідків.

ЗБИШКО І ЗАРИНІВ.

За два тижні мають виступити в Шикаґо, Ілл., до борні два силачі, Поляк Станислав Збишко і Українець Юрко Заринів. Станислав Збишко Циґаневич тепер чемпіон борництва, тому шикаґовська українська і польська кольонія дуже інтересується, який буде вислід борні.

(Старокраєві ґазети писали, що два браття силачі з Галичини, Станислав і Володислав Циґаневичі родом Українці, котрі пізнійше змінили свою національність і стали Поляками. Зноваж нам пишуть, що вони оба родом таки Поляки, сини польського робітника із Стрия, у Східній Галичині).

ХАЙДЕРИ ІМ. СТ. ҐРАБСКОГО.

Під таким заголовком приносить варшавський „Робітнік" ось яку замітку: Міністер освіти Ст. Ґрабскі видав розпорядок, щоби жидівські релігійні школи, удержувані центральною орґанізацією Жидів-ортодоксів у Польщі,— де крім юдаїстичних предметів вчиться і инших предметів по польськи щонайменше 12 годин тижнево, — уважати такими знаменитими джерелами знання, що заступлять уповні публичні народні школи. Иншими словами Ст. Ґрабскі зрівняв хайдери у правах із публичними державними початковими школами. Це є перший овоч жидівсько-польського братання Ст. Ґрабского з жидівським клюбом.

ЩЕ ОДНО ВБИВСТВО У ЛЬВОВІ.

Підчас новорічних жидівських свят убив один Жид другого — теж небувалий факт у криміналістиці. Сталось це при вул. Ветеранів на жовківському передмістю у Львові на тлі сусідської ворожнечі поміж родинами Левенталів і Шпілерів. Вертаючи позавчора пополудні додому, стара Левентальова зустріла на сходах стару Шпілерову й обкинула її новорічними бажаннями у формі найгірших проклонів. Шпілерова пожалілась синові, який як стій вибіг шукати сатисфакції. Завязалась суперечка, підчас якої чоловік Левентальової, Ришард, підскочив до Шпілера з ножем в руці й завдав йому кілька глибоких ран у груди й живіт. Шпілер помер того самого дня, а Левенталя арештовано, як жертву темпераменту його жінки.

Бріян скликує Раду Ліґи Народів у справі воєнного виступу Греції проти Болгарії.

ОДНОЧАСНО ОСТЕРІГАЄ ОБІ СТОРОНИ, ЩОБ НЕГАЙНО СПИНИЛИ БОРНЮ.

ПАРИЖ, 23. жовтня. — У відповідь на формальний апель Болгарії до французького міністра закордонних справ Арістіда Бріянда, котрий є головою Ради Ліґи Народів, він вислав до правительства Болгарії і Греції телеграми, в яких повідомляє їх, що скликав Раду Ліґи Народів у справі грецько-болгарського конфлікту на понеділок, 26-го с. м., та доручує їм, щоб туди прислали своїх представників.

Одночасно він наказує обом правительствам негайно здержати воєнні операції і забрати свої війска на свої території, та загрожує їм, що коли не повинуються, то на них спаде одвічальність за тяжкі наслідки сеї війни двох членів Ліґи Народів.

Кажуть, що Рада Ліґи Народів оголосить бльокаду Греції, якщо вона не повинується наказови Ліґи.

Рада Ліґи Народів в понеділок вислухає обі сторони і видасть своє рішенне, не дивлячись на домагання Греції.

ГРЕЦІЯ ІДЕ ДАЛІ В ГЛИБИНУ БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, столиця Болгарії, 23. жовтня. — Грецьке війско вже зайшло 6 миль в глибину Болгарії і посувається дальше на північ. Воно вже заняло місцевість Петріч, де є македонські збігці з Греції, і кілька других сусідніх сіл. Греція вислала до Болгарії вже кілька тисяч війска. Болгарське війско правильно перед ними уступає на північ, але нападають його македонські повстанці.

ФРАНЦУСЬКИЙ КАБІНЕТ ПЕРЕД УПАДКОМ.

ПАРИЖ, 23. жовтня. — Сьогодня французький кабінет відбув дебату над буджетом, який має предложити французькому парляментови, котрий збереться наново 29-го с. м.

Кайо, говорячи про свої пляни, сказав, що він не має такого, який приняв би парлямент і нарід. Тому, казав, він готовий уступити разом з премієром Пенлеве.

На місце Пенлеве імовірно прийде Бріян, а на місце Кая теперішній міністер просвіти де Монзі, або міністер Люшер, але і їм годі буде перевести санацію французьких фінансів, без якоїсь радикального засобу або без помочі американських банків.

СУД НАД КОМУНІСТАМИ.

ЛОНДОН, 23. жовтня. — Тут зачалась нині перед поліційним судом розправа проти 12 комуністів, яких обжалувано за підбурюванне населення до бунту проти держави.

ІТАЛІЙСЬКА ДОВГОВА КОМІСІЯ.

РИМ, 23. жовтня. — Вчера відплила пароплавом Дуіліо італійська довгова комісія до Злучених Держав.

Головою комісії є ґраф Вольпі. Сподіваються, що вона прибуде до Ню Йорку 31-ого с. м.

НІМЦІ ЗА ЛІҐОЮ НАРОДІВ.

БЕРЛІН, 23. жовтня. — Німецький кабінет підпирає міністра закордонних справ Штреземана у справі локарненської умови. Він годиться на вступленне Німеччини до Ліґи Народів, кажучи, що Німеччині буде лекше оборонятися з Ліґи аніж споза Ліґи.

ҐОРКИЙ ВІДМОЛОДІВ.

БЕРЛІН, 23. жовтня. — Славний російський письменник Максим Ґоркий, котрий покинув Росію тому два роки і приїхав був сюди яко вмираючий чоловік, тепер, по лїченню в Італії, цілком прийшов до здоровля і до давніх сил. Він чується вже цілком здорово і має стільки сил, що може день в день працювати, пишучи і читаючи, по 10 і більше годин.

Американець професор др. Александер Кавн з Калифорнійського університету, котрий відвідував його в Італії, потверджує сю вістку і переказує, що Ґоркий написав тепер нову повість, в якій змалював життє промислової родини від увільнення кріпаків (1861) до большевицької революції. Кавн каже, що се буде найліпший твір Ґоркого і, що ся повість появиться в англійському перекладі в Америці ще сеї осени.

Він зазначує теж, що Ґоркий самий тепер критикує свої давні твори і бачить в них великі недостачі й промахи. Ґоркий має тепер 56 літ, але Кавн каже, що він ще може жити і писати 25 літ.

ПРИВИТАННЄ АРХИЕПИСКОПА.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 23. жовтня. — Сьогодня прибув сюди в гостину австралійський ірляндський архиепископ Менникс.

На привитаннє його вийшло майже ціле місто, тямлячи, що Менникс свого часу був горячим приклонником републиканського устрою в Ірляндії.

Він виголосив промову, в якій заявив, що обстоює право ірляндського народу на самоуправу без чужинецького вмішування.

НАРІКАЄ НА КЕЛЛОҐҐА.

ПАРИЖ, 23. жовтня. — Жінка бувшого мадярського премієра ґрафа Михайла Каролі нарікає на американського державного секретаря Френка Б. Келлоґґа, що заборонив їй приїхати до Злучених Держав.

Вона каже, що не мала на меті жадної пропаганди, а тільки виклади для зарібку, який тепер через сю заборону стратила.

Ґрафиня Каролі повідає, що в Европі може їздити з краю до краю і скрізь свобідно говорити, а єдино перечать їй сеї свободи в Америці, як вона каже, в інтересі теперішньої диктаторської влади Угорщини, під кермою адмірала Гортія.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЩО МОЖЕ ЗАПОМОГОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ, НЕ МОЖЕ АСЕКУРАЦІЙНА КОМПАНІЯ

Один член Українського Народного Союза пише з міста Елизабету, в стейті Ню Джерзі:

Дня 9. жовтня сього року помер тут трагічною смертю наш громадянин Михайло Теличка. Працював він в одного контрактора при розбиранню штабельні, коли на нього впав бім. Покликано лікаря, але сей міг лишень ствердити смерть від розбиття черепа. В найблизшу неділю відбулися похорони покійного, про які я й хочу написати.

Треба знати, що покійний був дуже хоровитого здоровля, не міг добре заробляти на свій прожиток, так що рідні приходилося часто бідувати. Покійному приходилося нераз так скруто, що він не мав навіть защо заплатити своєї вкладки до Союза. Приходив він тоді до свого відділу, то є до Братства св. Михаїла, та просив, щоби він заплатив за нього вкладку. Коли його зарібок поправлявся, покійний усе звертав відділови свою позичку, і тому відділ не боявся позичати покійному, коли на нього прийшов такий другий клопіт.

Смерть припала власне на таку хвилину, коли покійний находився в справді скрутнім стані. В родині було 7 дрібних дітий. Коли прийшлося їм справити похорон батька й мужа, то в хаті було всего на всего 50 центів готівки. До того рент уже був виповіджений, і родина мусіла переноситися на нове мешканнє. Жена покійного не мала навіть одіння, відповідного для похоронів. Здавалося, що серед таких обставин нещасного українського іміґранта ждало те, що його поховає як жебрака публичним коштом місто, що його без спомину закинеться в кут публичного цвинтаря, і лишиться без хреста на знак, де він лежить. Така доля стрінула вже не одного українського іміґранта, і се могло статися Михайлови Теличі.

Але так воно не сталося. Братство св. Михаїла, відділ Союза, довідавшися про нещастє свого члена, сейчас навідало родину, щоби довідатися про її положення. Дізнавшися про нужду родини, відділ сейчас ухвалив 30 долярів на одіння для родини, щоби вона мала в чому виступити на похороні. Всі члени Братства дістали приказ появитися на похорони, і на похорон покійного Телички справді нарукували 70 членів братства, як жовніри виходять на приказ на похорон свого товариша-героя. Члени других відділів, побачивши таку численну участь, собі прилучилися до похорону, так що сему незаможному членови Братства й Союза віддало послідну прислугу більше людий, як віддає неодному міліонерови, що асекурований на сотки тисячів в асекураційній компанії.

Над трунвою, зложеною в церкві, промовив наш парох, о. Максим Кінаш. Проповідник показав на сі факти, які я подаю осьтут, і на їх основі показував на велику вагу братства й Українського Народного Союза. Він показував, як Братство й Союз стояли при покійнім при кождій його біді. Він показував, як Братство й Союз стоять тепер при родині в день його похорону, віддаючи свому братови послідну прислугу. Він змальовував тяжкі вигляди родини на будуче; вдова зі сімома дітьми буде справдішною мученицею, коли вона потрафить дати собі з ними раду та вивести їх в люди. Колиб вона мала здатися на свої сили, то ледво чи вона моглаби свого доконати. Однак, як у минувшині і тепер, так і в будучині за нею буде стояти великий опікун сиріт і вдів, Український Народний Союз зі своїм відділом.

Українська делегація в Женеві.

На протязі всієї сесії Загального Зібрання Ліґи Народів перебувала в Женеві українська делеґація в складі д-ра Романа Перфецького й Антона Петрушевича.

Делеґація була у президента Збору, канадійського сенатора п. Диндирана й у президента Ради Ліґи Народів, представника Франції Поля Бонкура. Обом президентам вручено меморія про положення українського народу під Польщею. Одночасно делеґація вручила їм деклярацію Комітету Поневолених Народів, в якій поруч положення Українців представлено теж положення Білорусинів і Литовців. Вкінці делеґація передала теж меморія Західно-українського Товариства Ліґи Народів.

Делеґація відвідала теж представників Швеції, Японії і Бразилії та була в Ґенеральному Секретаріяті Ліґи Народів.

На тему своїх заходів видала делеґація два пресові комунікати, які були поміщені в женевських щоденниках.

ПРОВОКАЦІЯ

Радянська преса від часу до часу лякає своїх читачів польсько-петлюрівськими плянами утворення самостійної української держави з Правобережної України, в союзі з Польщею.

По одним верзіям ця самостійна Україна мала-б обнимати територію між ріжською лінією і Дніпром, по другим — в склад проектованої держави мали-б входити також західноукраїнські землі, але без Галичини, зн. Волинь, Полісся, а навіть Холмщина і Підляше. В цих межах українська держава мала-б увійти в тісний політичний і господарський союз з Польщею і дістати гарантії свого істновання від Союза Народів. В сей спосіб Польща дістала-б вихід до Чорного моря й осягнула-б свої історичні межі з 1772 р. За цим пляном наче-б то стоїть Франція, союзничка Польщі, яка в сей спосіб хоче обезсилити Союз Радянських Республік, зміцнити Польщу і забезпечити її від нападів зі сходу... Румунія за поміч переведення цього пляну мала-б забезпечення посідання Бесарабії...

Цікаве, що поява цих вісток в радянській пресі чомусь то припадає на час, коли в союзно-польських відносинах заходять факти, які по польській стороні виключають зовсім подібні політичні змагання за всяку ціну наладнати з Польщею приятельські відносини. І тому напрошується питання: Ким і в якій цили оті „сензації" пускаються до радянської преси?

Вступним кроком до теперішньої візити Чичерина до Варшави була союзно-польська комісія в Ямполі, для усунення пограничних непорозумінь між Союзом Радянських Республик і Польщею. В часі, коли за дипломатичними кулісами підготовлялася ця комісія, на сторінках московської „Правди" появляється стаття **польського комуніста Марцельського** про пляни військового походу на повалення радянської влади на Україні, для чого й Румуни вже дали Петлюрівській Українській Національній Раді 200.000 долярів, а в ще ширшому розмірі налагоджується на це поміч в Польщі!

Хто хоч трошки орієнтується у відносинах внутрі наддніпрянської політичної еміграції й у взаємних відносинах між тою еміграцією і Польщею та Румунією, той знає, що хоч серед еміґрантів не бракує ще й досі одиниць, що снують всякі фантастичні пляни, але загал еміграції ставиться до цих плянів **негативно**, а найголовніше — пасивно і байдужо ставиться до еміґрантських „визвольних" плянів Польща, Румунія і Франція. Ревеляції польського комуніста не мають під собою ніяких обективних підстав, а його інформації про доляри, є просто виссані з пальця.

Не може цього не знати й радянська дипльоматія. А коли радянська преса збиває трівогу з приводу мнимих петлюрівсько-польських завойовницьких плянів у відношенню до Радянської України, коли **на передодні приїзду до Варшави Чичерина** харківський „Комуніст" наново їх повторює, то для чого це робиться?

Хіба тільки для того, щоб оправдати в опінії публичній населення України концепти московської радянської дипльоматії з Польщею, в наслідок яких мусіла-б бути, очевидно, усунена небезпека польсько-петлюрівських завойовницьких плянів; оправдати дальше підозріливе відношення правлячих комуністичних сфер на Україні до цілого українського не-комуністичного табору, як до „Петлюрівців"; зменшити опозиційні настрої на Україні проти польонофільської політики московської радянської дипльоматії, настрої, яких не бракує навіть серед українськоі частини комуністів на Україні.

Взагалі від ревеляції про польсько-петлюрівські завойовницькі пляни виразно тхне **провокацією**, бажанням викликати ворожі для українства виступи радянської преси й заслонити тими ревеляціями корисні для Польщі, а шкідливі для України кроки радянської дипльоматії. Адже автором тих ревеляцій є **польський** комуніст. А се-ж загально відомо, що польські комуністи, не в примір українським і навіть російським комуністам, вміють погоджувати свої інтернаціональні комуністичні переконання з польськими національними цілями, а своє перебування **в рядах російської** комуністичної партії і комуністичної партії України використовують не для чого иншого тільки для польської справи, для Польщі.

Це тільки українські комуністи спосібні, як „самовтвержені малоросіяне", переймати до самозабуття „загально-людськими" цілями. Це тільки сліпі українські радянські публіцисти можуть на серйо трактувати оті ревеляції своїх польських товаришів в українській справі.

В.

Українська газета в Азії.

„Українське Життя" — так зветься український тижневий журнал, що почав виходити в Харбіні, в Китаю (Хінах). Його адреса така: The Ukrainian Life, China, Harbin, Skrosnaja, No. 3—50, II. Передплата коштує 40 ам. центів на місяць, або $2 на пів року.

Перше число журналу представляється надзвичайно гарно і заслугує на те, щоб поручити його нашим читачам до як найбільшого поширення.

Бо чи це не радісна поява, що заговорили до нас наші браття з Далекого Сходу з Манджурії, недалеко Зеленого Клина? Промовив до нас український кольоніст, що почав творити своє власне життє на грані старинних культур, народів Сходу: Японії, Хін і Монголії. І чи серце наше не буде радувати, що й там будиться українське життє? І чи не огорне нас смуток, коли побачимо, що й там на Далекому Сході віковічний московський ворог розкладає наші сили та не дає нам стати на ноги?

Наше державне поневолення, яко хвилевий вислід посідньої героїчної боротьби, відбилось дуже болючо і на життю наших переселенців на Далекому Сході. На Зеленім Клині становлять Українці 85% населення. А як відродилась українська держава; як впав цар, віджили і там українські переселенці і почали будувати своє власне життє. Тоді то повстало до 200 ріжних українських організацій; творились школи, кооперативи, видавничі і професійні спілки та виходили українські часописи.

Але як впала українська держава, підняла знову голову московська гидра і при допомозі нечуваного терору знищила весь національний дорібок на Далекому Сході до тої міри, що не стало ніодної українськоі школи, ніодного українського органу.

„Але життє пливе" читаємо в „Українському Життю" і „в цей грізний час, рішаючу хвилю, де боротьба за свої права набирає щораз то гостріщих форм, не можна нам залишитись байдужими і добровільно тягнути ярмо. Бо скрізь, де живуть Українці, повинна творитись громадська праця, навіть в найтяжших умовах."

І ото Українці, що живуть в Хінах і тішаться свободою, взялись до віднови народнього життя на Далекому Сході.

В першому числі згаданого органу закликують всіх Українців до єднання і праці і до оборони всіх прав нашого покривдженого народа, до цілковитого національно-соціяльного визволення українського народу, прямуючи до одної мети, до „Самостійної Соборної України".

„Українське Життя" подає відомости про життя Українців в рідному краю і на еміграції, описує про події на Великій Україні, в Галичині, Буковині, в Канаді і в Америці, словом обхоплює ціле життя всіх Українців, деб вони не жили. По інформаціях пізнати, що редакція в руках вправних, свідомих ідейних людий, які вдержують тісний звязок з краєм.

Можна догадуватися, що між тими переселенцями є теж богато Українців з Галичини, бо істнує осібний клюб Галичан. Пізнати се й це по Комітеті Допомоги Українському Студентству, який пересилає жертви до ЦЕСУСА (Центр. Союза Укр. Студентства) та по намірах місцевого жіноцтва оснувати „Союз Українок", який являється орґанізацією українського жіноцтва на західно-українських землях.

Американські еміґранти повинні привитати від щирого серця відродження своїх братів переселенців з Далекого Сходу. Всі ми мусимо радіти з появи того журналу, що має бути тим міцним ґрунтом, який має звязати і обєднати українських переселенців в одну велику сімю. Який має їм відчинити очі, хто вони, і чим повинні бути на Далекому Сході, вони, що становлять подавляючу більшість населення. Українські переселенці не можуть зректися своїх прав до тої великої і богатої, ще не прослідженої і незаселеної землі, яку досліджували і заселено трудом і жертвами української крови. Українські переселенці мусять мимо важких відносин орґанізуватись і ставити опір московським народови. А коли буде дійсна українська держава, то вона впімнеться за її права. І так як для англьо-саксонської раси стала Америка другою вітчиною, так стане колись Зелений Клин другою Україною.

А ми тут в Америці радіймо, що наша нація, деб не попала, не гине, а виявляє силу життя. Навіть в найтяжших обставинах. Привитаймо пробуджене життє на Далекому Сході та замовмо собі журнал таких як ми еміґрантів з далекої Азії, недалеко Тихого Океану. А мило буде нам читати про це, що там і тут беться одно українське серце.

М.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

А. Л. Ню Кесел, Па. — Українці із Східної Галичини, коли стають в суді, щоб дістати горожанські папери, повинні сказати, що вони походять **із Західної України**, яка тепер під польською окупацією. Для пояснення повинні сказати, що **Східна Україна** є під большевицькою окупацією, але що ані одна ані друга не большевицькі, бо увесь нарід рішучо виступає проти большевиків.

Коли суддя каже, що Українець то большевик, то се образа Українців і їх обовязком є доходити свого права.

И. С., Болтимор, Мд. — Старайтесь обновити аматорський кружок і йому передайте майно розвязаного кружка.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Вільних Козаків с. Росільна, відц 196, повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудесь в неділю дня 25. жовтня, о год. 3-тій пополудни, в гали церковній на розі Сусекс і Ґрін ул. Суть важні справи дополагодження. Кождий член має прибути на сей мітинґ. Неявившийся член заплатить кари 25 ц., а урядник 50 ц. — І. Баричко, предс.; Н. Цінурчин, секр.

СВ. СИНОД В РОЛІ ПОЛОНІЗАТОРА

Ґешефти консисторіян. Синод благославляє, п. Купріанов асекурує, а „Пяст" заробляє.

(З холмського „Нашого Життя").

В останні часи ми, Українці, зацікавились економічним життям, бо переконались, що від економічного розвитку залежить наша будучність і сила. Всюди чути розмови про кооперативи, спілки, союзи, товариства, про способи їх закладання, грошеві засоби. Завдяки зубожілости нашого села після страшної війни, біженства та революції дуже трудно тепер спромогтись на заложення якоїсь нової економічної орґанізації чи інституції. Навіть старі передвоєнні орґанізації завмерли, а якщо й іспують, то знаходяться в оплаканому положенню і взивають до громадянства, аби воно піддержало їх, бо инакше грозить їм руїна. Громадянство не остається глухим і по змозі піддержує свої національно-економічні орґанізації, щоб економічне життя наших земель не опинилося в руках чужих. Але боротьба дуже тяжка, бо на стороні, наприклад, польських економічних орґанізацій є державна запомога, наші-ж орґанізації, кооперативи і товариства з такої запомоги не користають.

Здавалось би, що при такому положенню справи ні один гріш нашого народу не повинен би йти на піддержку чужих товариств.

На ділі бачимо не те.

На днях попали мені в руки документи, що свідчать, які ганебні розпорядження видає св. Синод православної церкви в Польщі і його голова, митрополит Діонізій.

Дня 2-го липня митрополит видав циркуляр за № 995, в котрому говорить, що св. Синод учредив (заложив) асекураційний відділ, до котрого належать усі діла по асекурації православних церков, дзвіниць, монастирських та причтових будинків. Пункт 2 цього знаменитого циркуляру говорить: „в 2/3 частинах асекураційної оцінки церковне майно асекурується в Польській Дирекції взаїмних обезпечень, оплачуючася-ж третя частина асекурується в приватнім асекураційнім товаристві, яким, згідно з постановою св. Синоду, обібрано товариство „Пяст" у Варшаві.

Дня 15. липня завідуючий асекураційним відділом св. Синоду п. С. Купріанов видав свій циркуляр за № 1, в котрому наказує всім благочинним і настоятелям монастирів і парафій вплачувати третю частину асекураційних премій до товариства „Пяст".

Таким чином св. Синод, що стоїть на чолі кількох міліонів православного населення і рахує себе „защитником" його, з легким серцем віддає трудові гроші того населення в руки приватного польського товариства, відпихаючи від себе простягнуту руку „Дністра", единого українського товариства взаїмних обезпечень на наших землях, котре кількайцять літ провадить боротьбу з чужими товариствами і, не дивлячись на тяжкий матеріяльний стан, дає поміч українським школам і бурсам, де виховуються селянські діти.

Дальше йти вже нікуди!

Правдивий.

В ОБОРОНІ КАТОВАНИХ І ПОНЕВОЛЕНИХ.

ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ ПРОТИ РУМУНСЬКОГО ТЕРОРУ.

Світової слави письменники Ромен Ролян, Леон Бальзажет, Анрі Барбіс, Жан Берніє, Жорж Дігамель, Андре Жид, Пер Жан Жув, Поль Люі, Марсель Мартіне, Андрі Поль Жіль, Марсель Сей, Шарль Вільдрак, Жорж Пійо, Віктор Бащ, Северін Віктор Марґеріт і богато инших — як це ми вже згадували — опублікували отвертого листа до румунської влади в справі татарбунарського процесу. У листі між иншим пишеться: „Чи се правда, що обвинувачені є тільки жертвенними козлами революти, за яку несуть відповідальність ті, що нині правлять Бесарабією? Чи правда, що, як це ствердив посол Якубеску в румунському парляменті, 13-тero зпоміж обвинувачених покарано смертю ще перед розправою? Чи правда, що лайтнанта Морареску, обвинуваченого за 30 політичних убивств, випущено на волю без дальших для нього наслідків? Чи то правда, що обвинувачені не мають ніякого контакту з своїми оборонцями і що ні один журналіст ні румунський ні чужоземний не має права дістатися до бесарабської території?

Ми знаємо, що револьта, яка вийшла минулого року з Миколаєва, була ділом жандармів, що в білий день на ринку розстріляли селянина за те, що не хотів віддати їм своїх продуктів вивезених на продаж. Нам відомо, що наслідком природного обурення, викликаного таким провокаційним убивством у масі селян, село Миколаїв та пять инших дооколичних сіл були знесені артилерією з лиця землі, що в містечку Татар-Бунар, підпаленім з ріжних сторін, спалено 78 хат, розстріляно на цвинтарі 89 селян, а на вулиці 200 без ніякого суду і без розбору. Ми знаємо, що та репресія потягнула за собою дві тисячі жертв на протязі кілька днів і що цілий простір на 60 квадратових кільометрів повернено в пустиню.

Чи потрібне це все? Чи до того всього потрібно було мучити в тюрмах 500 жінок, дітей та мущин? Глибоко зворушені усіми тими фактами звертаємося до румунської влади з вимогою: 1) щоби тих 500 нових жертв репресії випущено негайно на свободу до процесу; 2) щоби на місце військового суду взяв справу у свої руки цивільний суд та щоби оборонці могли бути у свобідному контакті з обвинуваченими; 3) щоби процес не відбувався при замкнених дверях, та щоби румунська преса, а також чужоземна могла вільно слідкувати за процесом; 4) щоби дійсні винуваті, а саме шефи цивільної та військової адміністрації у Бесарабії були потягнені до відповідальности за події, що мали місце у вересні минулого року."

Такі домагання поставили в імя гуманности найкультурніші одиниці до румунської влади. Та вона була глуха на той крик гуманности і, як відомо нашим читачам, почала процес перед військовим судом у Кишиневі.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку Братству св. Иосафата, від. 217 У. Н. Союза в Рочестер, Н. Й., за щиру останню прислугу для мого померлого мужа в день похорону 6. жовтня, 1925. Не маю слів, щоби могла висказати подяку У. Н. Союзови і Бр. св. Иосафата. При тім желаю У. Н. Союзови і його членам як найбільше щастя. Хай не буде ні одного Українця, щоб не належав до У. Н. Союза.

Анна Ришітник і діти.

— Добрий день, чи твоєї жінки нема дома?
— Вийшла.
— Чи давно вийшла?
— Тому чотири тижні.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ ЗА РІК 1924-1925

(Предложений на річнім засіданню Виконавчого Комітету дня 22. жовтня 1925.)

ПРИХОДИ:		Вислано до краю:
1924 р.		
1) З перенесення	$ 604.40	
2) Жовтень-падолист	2,227.36	$1,925,50
3) Грудень	1,584.67	1,483.45
1925 р.		
4) Січень	2,002.01	1,672.85
5) Лютий	2,645.62	2,422.75
6) Март	1,503.73	1,317.45
7) Квітень	1,000.29	864.85
8) Май	1,216.94	1,064.85
9) Червень	1,618.34	1,516.70
10) Липень	1,890.64	1,743.65
11) Серпень	1,633.51	1,390.27
12) Вересень	1,051.68	821.55
13) Від 1. до 21. жовтня	700.04	
Разом	$19,679.23	$16,223.87

НА ЯКІ ЦІЛИ ВИСЛАНО ДО КРАЮ:

1) Рідна Школа	$4,400.00
2) Голодному Селу	2,925.00
3) Інваліди	1,325.00
4) Ремісничі Бурси	1,200.00
5) Боєвий Фонд	1,100.00
6) Політичні вязні	1.300.00
7) Сироти	800.00
8) Тов. „Просвіта"	580.00
9) Краєва преса і видавництва	280.00
10) Письменникам	262.50
11) Стрільцям	225.00
12) Голодуючій еміґрації	200.00
13) Народні Доми	180.00
14) Студенти	375.00
15) Памятник по Бесарабовій	150.00
16) На гріб Вітовського	150.00
17) Національний Музей	110.00
18) Дрібні жертви на еміграцію в Каліши, памятник Франка і т. п. [illegible]	661.37
Разом	$16,223.87

РОЗХІД:

1) Висилка до краю	$16,223.87
2) Платня секретаря	1,800.00
3) Рент	300.00
4) Кошта дороги	136.44
5) Друки і стемпси	104.55
6) Телефон і телеграми	78.57
7) Галя на конґрес	40.00
8) Кошта контролі	30.00
9) Доплата до чартеру	25.00
10) Дрібні видатки	24.35
Разом	$18,762.78

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід виносить	$19,679.23
Розхід	18.762.78
Остає в касі Обеднання з днем 22 жовтня	$916.45

Який процент зужило Обеднанне з приходів на свої видатки:

Приходу було	$19,679.23
Вислано до краю	16.223.87
Остає	$3,455.36
З того в касі Обеднання	916.45
Остає	$2,538.91

то є 13% загального приходу зістало зужите на видатки діловодства Обеднання.

ПРОВІРЕНО І ЗНАЙДЕНО ВІРНИМ.

М. Воробець, О. Кульчицький, як Контрольна Комісія.

ЗА ОБЄДНАННЄ УКР. ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ:

о. В. Сполітакевич, предс. др. Л. Мишуга секр. Т. Грицей, кас.

ЗАГРАНИЧНА ТОРГОВЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

В 1924 році американський товарообмін з заграничними краями представляв вартість поверх восьми біліонів долярів, з чого на 4,591 міліонів оцінено вартість експортів і на 3,611 міліонів вартість імпортовано товару. Більшу заграничну торговлю має ще тільки Анґлія, яка, правда, вивозить за границю трохи менш, та за те імпортує богато більше всякого краму. Зрештою американська заграничка торговля є в двоє більша за французьку або німецьку, і що найменш в четверо перевисшає велику иншу країну.

Розуміється, що цей товарообмін з заграницею мусить грати велику ролю в усім народнім господарстві і промисловім життю Злучених Держав. По всіх морях сотні кораблів в неустаннім руху, везучи в Америку заграничний матеріял на речі, яких вона потребує, і розвожучи по світі американські продукти. Міліони робітників в американських фабриках переробляють імпортований матеріял для домашнього ужитку або продукуючи всякий крам на експорт за кордон. Чи не кожний день кожна людина в Америці споживає й уживає предмети або привезені з-за кордону або зроблені цілком чи частинно з заграничного матеріялу.

Одначе, хоч як великі ті суми закордонної торговлі, та в порівнанню з американською індустріяльною продукцією взагалі і передовсім з числом населення, товарообмін з заграницею має в Америці богато менше значіння, ніж в західноевропейських і навіть деяких азійських краях. Величезна сума американських імпортів покажеться порівнуючо малою, коли розложити її на поверх сто міліонову масу населення Злучених Держав. Рахуючи по головам, населення Америки імпортує в троє менше товару, ніж припадає на голову населення Анґлії і Голяндії, половину того, що Австралія, Канада, Данія, або Норвеґія, і богато менше ніж Франція, Швеція, передвоєнна Німеччина або Арґентина. Причина, звичайно, та, що Америка продукує у себе дома богато більшу пайку того, що їй треба споживати.

Так само експорт американський покажеться не таким значним, коли його порівняти з продукцією для домашнього збуту. Для головної маси своєї продукції Америка має ринок дома. Иншими словами, що до своїх економічних засобів і промисловости, вона сама собі вистарчає і мало залежить від других країв. А що не треба імпортувати матеріялу для свого споживання, то й не треба експортувати своїх продуктів за кордон, щоб було чим заплатити за і м п о р т. Тому то й американська промисловість оглядається передусім на внутрішний ринок і його потреби.

Взагалі, коли придивитися близше до американського імпорту, то він обіймає у великій мірі товар, так сказати, люксусовий, без якого конець кінців можна би обійтися: ґума, шовк, цукор, кава, вовна, шкіри, банани та инші південні фрукти і таке инше. Величезну масу ґуми, наприклад, Америка імпортує для своїх сімнайцяти міліонів автомобілів, що є в неустаннім руху по всіх дорогах від океану до океану. В другий бік Америка вивозить і продає за границею хліборобські продукти — передівсім бавовну (три пятих американської бавовни іде на експорт), пшеницю, тютюн, і мясо, — та богато фабричних виробів, як, наприклад машинки до писання, шиття і рахування, автомобілі, ткані матерії (бавовняці) і таке инше.

На протязі останнього пів століття заграничка торговля Злучених Держав правильно зростала. Неправильний наглий зріст і потім такий-же упадок принесли тільки воєнні роки. Вартість американського тість 1914 року. У великій мірі в двоє перевисшала його вартість 1924 року. У великій мірі це тільки зріст цін, але й що до кількости експортованого товару, вона збільшилась на яких 25 до 35 відсотків. Скількість привезеного товару збільшилась 10 відсотків.

На протязі часу змінився теж характер того заграничного товарообміну. Пятьдесять літ тому і давнійше, поки виросли американські копальні і фабричні індустрії, Америка спроваджувала з заграниці фабричні продукти і вивозила хліборобські. Тепер, після незвичайного розвитку американської промисловости, імпорт обіймає передівсім сирівці і харчові матеріяли з півдня. Вивозить Америка свої хліборобські продукти, але головне місце серед експортованих продуктів займають вже мінеральні і фабричні продукти. Через те Америка мусить шукати заграничних ринків для свого збуту. Хліборобські продукти і сирівці продаються, так сказати, самі, але американські промисловці і фабриканти мусять шукати собі ринку збуту в Південній Америці, на Далекім Сході та инших краях, де вони всюди стрічаються з конкуренцією індустріяльних країв Европи.

ЗРОЗУМІЛО.

Дитина: Вуйку, чи ви вродилися в лісі?

Вуйко: Ха, ха, ха, а чомуж ти про се питаєш?

Дитина: Бо тато як вас увиділи, так кажуть: „Вже знов той старий гриб лізе".

ЯК ВОНО ТАМ ВЛІЗЛО?

— Дивинося, Влодзю, як курятко вилазить з яєчка.

Влодзьо приглядається, а потім задуманий каже: „Але як воно там влізло?"

НАШІ ДІТИ.

Маленька Марійка чула, що коли дякується за щось, кажеться: „Справді то не треба було" або „То трохи за богато" і т. п. На свої імянини схотіла Марійка гарно подякувати тітці за дарунок: „Люба тіточко, дякую тобі гарненько, але то не варта і згадувати".

ПО ЖНИВАХ.

Незвичайний врожай в СРСР.

Згідно з урядовими радянськими даними цьогорічний збір збіжа є рекордовий, бо уступає своєю кількістю тільки памятним зборам з 1911. р. Весь збір обраховують на 4 міліярди сто міліонів пудів, коли в минулому році було заледви два міліярди сімсот міліонів пудів. Тоді вивезено за кордон лише 70 міліонів пудів і то на переднівок прийшлося натомісць закуповувати за кордоном по далеко вищих цінах більше, ніж було продано. Вивіз з 1913 р. сягав одного міліона пудів.

Згідно з радянськими джерелами російський збіжевий експорт виносив у 1913 р. 43 проц. загально світової торговлі збіжжам, за те в літах 1920—24 біля 4 відсотки. Обставини складаються прихильно для досягнення в цьому році передвоєнної позиції в торговлі збіжжам, бо американські жнива дали в порівнанні з минулорічними 24 відсоткки дефіциту, а індійські 14 відсотків.

У Москві обраховують світовий недобір у збіжжу на 500 міліонів пудів та думають, що воно повинно бути покрите радянським експортом. Вправді передбачується пониження збіжевих цін на світовому ринку, але в СРСР думають, що для них буде добрий інтерес і тоді, коли продадуть збіжа по передвоєнній ціні 98 копійок за пуд т. є. по 10 золотих за квінтал. Пів міліярда пудів збіжжа по одному рублеві дало би пів міліярда рублів, отже суму, яка рівняється незреалізованій висоті позички для СРСР з 1924 р., яку мав дати уряд МекДонельда. Виходить, що для „Внешторгу" виплатилася би всяка продаж збіжжа, якщо тільки ціна продажі перевисшить кошти транспорту.

Та є в тих перспективах і відємні для більшовиків сторони. По перше перевозова здатність большевицьких залізниць є цілком инша ніж була перед війною. Далі наслідком урожаю ціни на збіжжа мусять понизитися на внутрішньому ринку, і тим самим мусять знов розійтися рамена „ножиць", бо з упадком цін на сільські продукти не піде та не зможе пійти в парі зниження цін на фабричні продукти.

На всякий випадок СРСР осягне деякий доплив закордонного капіталу за свою збіжеву надвишку, та не стільки, скільки надіється.

ЖАРТИ

СЕЛО И МІСТО.

— Мій Боже, то ви не знаєте що це таке джезбанда?!

— Ні!

— Пані (до себе): Господи, що за некультурні люди!

ДБАЙЛИВИЙ СИНОК.

Мати: А ти що виробляєш з татовою головою?

Синок: Я малюю татови павутиння на голові, щоби мухи не докучали йому, щоби тато міг виспатися.

Студент: Я передусім найбільшу вагу кладу на це, щоби я мав спокій в мому мешканні.

Господиня: Це можете мати, коли точно на першого платитимете рент.

Хлопець (до дівчини): Кождого хлопця, що вас зануджує, я готов убити!

Дівчина: Чи ви маєте на думці самовбивство?

— Чому, до чорта, не помагали ви мені, не рятували мене, як я благав помочі, лише приглядалися, як злодій ограблював мене?!

— Мій Боже, я думав, що то для знимки до мувинґ-пікчеру!

Суддя: Бачу, перехресні загадки вас зовсім не бентежать? Чи ви маєте таку вправу в сьому?

Обвинувачений: Я був тричі жонатий.

— Чи ви не чули про найновійший скандал?

— Ні!

— Як не могли чути, таж се сталося в найблищому вашому сусідстві.

— Так, але моеї жінки нема дома. Вона виїхала.

В СКЛЕПІ.

Купчиха: Цей капелюх робить вас, пані, десять літ молодшою.

Пані: Коли так, то я його не куплю, бо як здійму його, буду десять літ старшою.

— Подумай собі, Стефаниха кинула нині горшком на голову свому чоловікови, за те, що він сів на її новий капелюх! Знаєш, я не могла би щось такого зробити.

— Певне, бо ти занадто любиш мене.

— Не лише це, але й також тому, що я не маю нового капелюха.

У ГРАФОЛЬОҐА.

— Автор листа називає вас дурною гускою. Одначе це „г" є специяльно характеристичне, вказує ясно на чесність, отвертість і правдомовність.

Несмілий жених відважився вкінці просити руки своєї обожаної любки.

— Слава Богу, — зітхнув він — тепер мушу ще просити твого батька.

— Можеш бути спокійний. Я вже чотири місяці тому полагодила це з ним.

— Але ти мусиш мати спрагу! Ти пеш нині так багато!

— Ні, я зовсім не маю спраги.

— А ось ти пеш уже дванацяту склянку!

— Саме тому не маю я спраги.

Довжник (до Жида): Коли в мене впоминаєтеся, сердить воно мене. А коли я потім вам не заплачу, то ви знову сердитеся. Навіщож нам обом сердитися? Радше не згадуймо тої справи.

Полісмен (до пяного, що станув перед стовпом ліхтарні): Чому стоїте тут так і впялили очі в світло?

Пяний: Ах, пане, будьте такі добрі й скажіть мені, коли скінчиться цей похід із ліхтарнями?

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

З

ПАВЛИНА З ТЕНИЦЬКИХ БОЙКОВИЧЕВА.

Українську землю покрила свіжа могила. Не стало одної правої душі, розпрощалася зі світом та його злиднями велика громадянка, що не на словах, а чином виявила свою любов до українського народу та розуміння його найживотнійших потреб, головно його національного, культурного освідомлення, громадянка, якої не засягнув теперішній зматеріялізований час. Дня 12. вересня 1925 померла в Калуші Павлина з Теницьких 1-о Третнерова, 2-о Бойковичева, вдова по бувшому посаднику Калуша. Відмовляючи собі нераз заспокоєння найконечнійщих життєвих потреб, **жертвувала своє майно, каменицю в Калуші з великою парцелею при вул. Долинській на Українське Педагоґічне Товариство.** — Завдяки глибокій любові Покійниці до української молоді, скріпилася „Рідна Школа" поважним надбанням, яке послужить на розвиток українського духа української молоді спокусливого часу. Справді княжий дар Великої Громадянки дасть і старшій громаді нагоду призадуматися, що не слід відтягатися від найдрібнійшого обовязку: підержувати матеріяльно „Рідну Школу" тоді, коли людина сильна духом жертвує на ту ціль своє майно.

Заслугу Покійної для великої справи зрозуміло й оцінило як слід громадянство Калуша, виявляючи свою прихильність для неї величезною участю в похоронах, які відбулися дня 14. вересня. Тіло Покійної перевезено старим народнім звичаєм на жалібно прикрашених санях. До звеличення похоронів причинилася Старшина Кружка У. П. Т-ва в Калуші. Память Добродійки „Рідної Школи" остане на завсіди свіжою в серцях української громади й доростаючого покоління. Хай лекшою буде Їй земля, яку Вона так любила.

Осип Маковей.

ОПРИШКИ.

—o—

В лісах відомого обивателя Східної Малопольщі, пана Ізидора Погоржельского, котрий ще перед двома роками називався цілком по грецьки, як Ахіллес: Іцко Погоріллес, замножилися по війні дуже немилі сотворіння: дикі свині і опришки. Одних і других пан Погоржельскі не терпів і ніколи на цих не полював, але, щоби прислужитися вітчині, старався позбутися їх радикально; казав рубати ліси без пощади і дерево вивозив у світ. Сей спосіб був без сумніву добрий і по літах був би певно увільнив цілу околицю від диких свиней і опришків. Що з того, коли лісів було за багато і то з такими неприступними дебрами, що люди звідтам і за дармо не хотіли дров брати; до залізниці було далеко, коней було за мало, рубачів лакомих на заробіток ще менше, — через те ліси росли собі спокійно дальше і давали безпечний захист диким свиням і опришкам.

Що дикі свині бувають по лісах, се кождий знае і не чудується занадто; вони врешті не такі страшні і небезпечні, а спечені є навіть смачні. Инше діло з опришками. Нема такого власника лісів на світі, котрий бажавби мати сю звірину у себе; пожитку з неї нема жадного, а шкоди без міри. Опришки пана Погоржельского (коли так можна сказати, бо він мабуть тільки свині з ліса уважав за свої) убили в околиці двох багатих Жидів і ограбили кількох Українців, що з Канади привезли доляри. Хоч Погоржельскі не був ані Жидом ані Українцем, лише правдивим римо-кат. Поляком-дідичем, проте він боявся своїх опришків і, щоби їх не дратувати, проживав далеко у Львові, де можна спати спокійнійше.

Таким способом опришки були дійсними панами в його лісах і своїми вчинками нагадували людям колишню милу романтику з Яносіками і Довбушами та свідчили прекрасно про це, які величні здобутки принесла людям світова війна у двайцятім століттю. Принесла правдивих лісових опришків, котрих колись оспівували поети цілого світа! Дійсно, як давнійші оприки, так і сі новітні були страшні тільки для богачів; бідних вони не займали.

Покладаючись на сю великодушність опришків і на свою бідноту, вибралася відома театральна дружина Ганчаровського чотирма підводами на ніч в дорогу до недалекого містечка Б., де мала давати вистави. Не було в неї ніякого страху перед розбійниками, бо голий розбою не боїться; за те була в неї артистична фантазія і до деякої міри навіть охота зазнати сильних вражінь. Тут були відважні характери, знані зі сцени і описувані нераз в часописах. Н. пр. відома артистка Бреньковська, котра на 30-літній ювилей своеї сценічної праці сама грала „Наталку Полтавку" і дала доказ, що не тільки ця Наталка мимо своїх сто літ з причинком є вічно молода, але і Бреньковська ані не думає старітися, — просто баба невмірака, pendent до славного козака невміраки. Тут їхав знаний бас Дяченко, котрий в життю тільки раз упився перед двайцяти роками, а потім уже щодня тільки доливав і ніколи не був тверезий. Тут був і военний чоловік 23-л. полковник з наддніпр. армії, великий любитель „духів" (перфум), котрий о невдачах свого отамана виспівував славу України зі сцени, опікувався артисткою Вандою, по псевдоніму Степовою, і при її помочі якось коротав свій вік. І багато инших славних і на все здатних артистів і артисток їхало на возах, [illegible] собі та приспівуючи безжурно.

Ніч була тепла, ясна, місячна — і артистичні серця розпливалися в роскошах. До місячних ночей, як відомо, дуже надаються українські пісні, отже ті пісні гомоніли тепер в лісах пана Погоржельского і на перекір всім політичним обставинам, надавали тим лісам безкарно український кольорит. Вози з артистами відзивалися як крилоси, по черзі, часом голоси зливалися разом — і хор міг зворушити хоч кого, а не лише самих співаків. Відспівали вже: Ой, місяцю, місяченьку, Ніч яка зоряна, Реве та стогне, У полі могила — і богато инших пісень, почім на хвилину затихли, мов задрімали.

Коли тут на першім возі бас, преславний бас Дяченко несподівано пробудився зі своеї дрімоти, випив решту горівки із фляшки і на вдивовижу всім зорям, лісам і товаришам як заревів: „Гей, браття опришки, долийте до чарки!" — то просто дерева позгинав своїм голосом. Се так у війну часом гармата несподівано гримнула і чоловік аж до долу хилився від натиску повітря і почувань. І не вспів ще бас докінчити пісні, коли біля його воза зявився опришок у військовій одежі з крісом (тепер, як відомо, всі опришки носяться по военному), простяг свою фляшку з горівкою до баса і промовив з радістю: — Слічне! цудовне! Я пану долеен до чаркі! Пій пан! Цо за глос! Буй сен пан Бога — то так, як би чтири бикі одразу ричали...

Оттак чемно привитав дружину висланець оприщків, котрих люди так боялися. Не можна сказати щоб і бас не злякався. Він спершу приняв фляшку від опиришка, потягнув з неї здорово і любувався хвилинку чудовим смаком кмину, але потім злякався і не знав, чи фляшку віддати чи задержати собі. Опришок сам відобрав її від нього і заповів, що небавом вози завернуть на бічну дорогу в ліс на поляну, де пан капітан опришків жде на дружину, бо вже давно не був у театрі. Бас оглянувся поза себе на инші вози, — коло кождого йшов також опришок і, очевидно, заповів те саме, що перший, бо всюди видко було неспокій і чути було оклики страху. Візники найбільше наполохатися і здержували коні.

— Раджу по доброму не надумуватися, тільки слухати нас — сказав твердо перший опришок — і все буде добре. Нічого вам не станеться. Ми вже кілька кільометрів провожаємо вас та слухаємо співу, а тепер хочемо лише, щоби наш пан капітан послухав також. Він за театром і співами пропадає.

З узброєними людьми не можна було перечитися, — вози віхали небавом на доріжку в ліс, Артистки затихли з ожидання, Ванда Степова аж обімліла на колінах закордонця, тільки безсмертна „Наталка Полтавка" розмовляла зовсім спокійно і свобідно з молодим опришком, не лякаючись нічого.

Глибоко в лісі на поляні вози станули. Поляна була прекрасна, велика, освічена маґічним світлом повного місяця, окружена деревами і таємною лісною темнотою.

— Злізьте з возів і станьте в ряд, окремо жінки, окремо мужчини, всі лицем до місяця!

Так приказав ватажко, котрий вийшов з темного ліса і показався у всій своїй красоті. Се був дужий, чорнявий мужчина, з малими вусами і чорною борідкою, з бистрими очима, одягнений так, як ті всі його тов., по військовому. Опришки, як показалося, були дуже поступові, бо один з них зняв з плечей і поклав на землю машиновий кріс, а другий зложив коло нього ленту з набоями.

Ватажко оглянув перше ряд жінок, заглядаючи кождій пильно в очі. Не промовив до жадної ані слова, тільки коло Степової станув здивований. Вона скрикнула дуже траґічно: „Боже!" і заломила прекрасно руки, а він промовив спокійно: — Ах, се ви, панно Вандзю! Нічого собі, ще держитеся добре. Але торік в Коломиї ви не повинні були грати ролі дівчини в „Грицю", бо як хтось сподівається леда день маленького гостя, то вже самим своїм виглядом псує всяку ілюзію. Не беріть мені цеї критики за зле; я її не надрукую.

Так ватажко просто вбив панну Вандзю без ножа і без кріса, самим язиком. Товаришки Вандзі усміхнулися і вдивилися цікаво в ватажка, бажаючи його пізнати. Але він і їх за хвилину вбив таксамо язиком, бо прикликав до себе Ганчаровського і, вказуючи на ряд артисток, промовив: — Пане директоре, крайний час, щоби ви сю стару гвардію демобілізували і розпустили до дому внуків колисати, а не пуджали нею людий. Хіба, що тепер виставляєте самі драми з відьмами, то не треба їх і характеризувати...

— Ов, прошу! — відізвалася Бреньковська.

Всі инші жінки наче в рот води набрали і остовпіли. Тільки Ванда далі траґічно складала руки і оглядалася за своїм полковником, мовби шукала оборони.

Ватажко перейшов до мужчин. Тут його лице розяснилося: — Ах, бас Дяченко! Дуже мені приємно вас тут бачити. Маю чудову горівку. (Бас усміхнувся блаженно). — А се ви, підпарубочий з „Гриця"! Комік! Дуже вас люблю! Знаєте що? Я вас анґажую до своеї трупи. Мені треба веселого товариша. Ваша ґажа цілком запевнена. — Я й директора принявби до своеї дружини, бо то опришок більший, ніж я, але він грає самі чорні характери, а я таких людей не люблю.

Сказавши ще кілька приємних слів до инших артистів, ватажко відійшов від них і до цілої дружини мав промову:

— Ласкаве панство! Хоч за мною і за моїми товаришами поліція зарядила облаву і вже сьогодня мала военну нараду в селі Ратицях, я не міг відмовити собі приємности, щоб не запросити вас сюди на годинку до себе. Я все за театром і сильними вражіннями пропадав, мене через театр і таку саму панну Вандзю, як отта ваша, вигнали з учительської семинарії перед матурою, — але я не пропав, був навіть капітаном, маю відзначення — ну, се вас далі не обходить. Річ у тім, що я театр люблю і за українськими піснями пропадаю. В семинарії чудово співали мої товариші-Українці. Ми так не вміємо. Отже прошу мені дещо зaспівати, якусь сцену відограти... Я за дармо не схочу, заплачу долярами. І будьте певні, що нікому з вас і волос з голови не впаде. Я знаю, що ви бідні люди.

Ся ласкава промова зовсім утихомирила й ображені жінки і артистів і навіть візників, котрі потерпали за свої коні. Бас відразу приступив до ватажка і попросив: — Пане капітане, я би... дуже... теє...

— Дайте йому горівки! — приказав капітан і його приказ сповнено в сій хвилині.

Директор театру відозвався солоденько: — Може би яку сцену з „Наталки Полтавки"? Ми се грали зі сто разів.

Ватажко аж відскочив від директора: — Ах, дайте мені спокій з вашою Наталкою! Всі ваші професори при всіх матурах тільки всього й питають, що про Наталку і Марусю, — чи в українській літературі нема нічого новійшого? І ви тим не чванїться, що виставили „Наталку" сто разів, — се дійсно свідоцтво убожества для вас, а не для Котляревського! Не хочу! Заспівайте мені пісень! От заждіть! може нагадаю. „Та наступає чорная хмара" знаєте? Або „Нема в світі так ясно-му"? Або „Ой у полі криниченька"...

— Знаємо, знаємо! — відповіла дружина.

— Добре! Перше повечеряємо, а потім. заспіваєте. Кухар! дай тут дві або три шинки з дика, хліба і горівки! Вибачайте, панство, що терпимо деякі невигоди. Але шинка знаменита, ручу вам.

Як се почув бас, заспівав на радощах: „Ой, запив козак" таким престрашенним голосом, що кількох опришків відразу прискочило до нього з осторогою: — „Дай пан спокуй! Буй сен пан Бога! То пан поліцеен на нас навола!" Бас затих, але й не дуже нарікав, що йому перебили спів, бо вже роздавали вечерю.

Горівка, кілька хлібів і три шинки поправили значно настрій усього товариства. Почали співати. Співали незле; навіть бас здержував себе, де було треба, і дискретно давав фундамент під цілий хор. Сердешного чуття було у всіх голосах може й більше, як у театрі, бо сцена й слухачі були тут незвичайні. Ватажко сів собі на землю і задумався. Чим далі хор співав одну пісню за другою, а все смутні, тим задума ватажка ставала тяжчою, а коли проспівали „Ой, щож то за ворон" і послідні слова „Поховали пана отамана в сиру землю глибоко", він прослезився, втер очі, встав і пішов просто до Ванди Степової. Відвів її на бік, далеко від товариства, і там злісним шепотом промовив до неї:

— Бачиш гадюко, як ти сама попала в мої руки? За твою зраду перед війною я міг би тобі тепер отсим штилетом на місці зробити смерть... (Ванда почала хилятися). Стій, Не вдавай! Жий! Мені твоеї смерти не треба. Я вже свое переболів. Я лиш те хотів тобі сказати: Ти знаєш, хто я є і звідки? Як ти мене тепер другий раз зрадиш, перед поліцією, найду тебе й за морем і вбю, як скажену собаку. Памятай собі! Инші мене не знають, а ти знаєш. Отже ані слова! Іди!

Ванда відійшла мов не своїми ногами. Полковник прискочив до неї, почав випитуватися, але не довідався нічого. Вона трагічними очима дивилася за ватажком і чудувалася, чого він забажав. Він забажав останньої сцени з „Гриця". — Заграйте мені! — просив.

— Нема Марусі! Деж вона? — скрикнули товаришки. — Без неї годі.

Маруся не пропала; вона небавом вернулася з ліса з одним опришком, Бреньковська прискочила до неї і почала сцену:

— Моя Марусечко, моя голубочко, якже ти змарніла! Шкіра та кости...

Перед мамою Бреньковською стояла сценічна дочка Маруся, присадкувата дівчина чи молодиця, така кругла, як мішок пшениці. Ніяке вмовлювання в неї, що вона змарніла, не могло нікого пересвідчити, хіба сліпого. Тому то знавець театру, пан капітан, здержав гру і лише спитав: — Ви справді грали Марусю?

— Грала! Фурори робила! В Баранівці оттакий букет дістала!

— Ох, Господи! — зітхнув ватажко. — Ну, врешті, в Баранівці все можливе! — Пане, як вам там на імя? Підпарубочий з „Гриця", диріґент! Заспівайте мені „Чи сеж тая криниченька" і дириґуйте так комічно, як ви се на сцені робите! Се буде краще.

Схопився підпарубочий з „Не ходи, Грицю", зібрав хор біля себе, почав вимахувати палицею, декого навіть ударив, хор заспівав пісню — і всі опришки аж лягали зо сміху.

Коли тут серед того співу і радости надійшов з ліса якийсь новий опришок до ватажка, щось йому шепнув — і ватажко здержав нараз увесь гамір та промовив: — Нам пора відходити. Дякую всім за приємність. На руки директора складаю двацять долярів, т. е. після теперішнього курсу більше як сто тисячів марок. Уважайте, що ті доляри є ваші, цілого товариства, а не самого директора. Ще раз дякую. Чесць!

По тих словах всі опришки зійшли в низ в недалеку дебру і там щезли. Зробилося на поляні якось неприємно тихо, так що було чути, як коні скубли траву. Вся дружина почала розмовляти шепотом так, як би на неї ішла якась несподівана і незаслужена кара. Ніхто не знав, чи краще зараз їхати далі, чи заждати, поки зовсім розвидниться. Перемагала друга думка. Серед тої непевности дехто заснув з утоми то на возі то на траві, а бас захропів під деревом таксамо громко, як співав; давно сердега не випив стільки, що сеї ночі.

Із сього спочинку збудили всіх, крім баса, несподірані вистріли з крісів і крики: „Ренце до ґури!" Сі крики лунали з ліса навкруги цілої поляни. Жінки перші підняли руки вгору і почали плакати: — „Опришки! Таки напали! А казали, що не нападуть!" Артисти, котрі більше горівки випили, трохи спізнилися, але й вони один по другім підносили руки в гору та очима блукали по лісі, шукаючи ворога, котрого не було видко за деревами та корчами.

Потім хтось свиснув і нараз на поляну вибігло з трицять державних поліцаїв, з котрих кождий прискакував до одної особи і ставав напроти неї із штиком. „Ренце до ґури!" — кричали всі, як навіжені, але їх перекричав якийсь старшина, котрий грімким голосом висказував свою радість: — Маємо їх, опришків проклятих! Цілий обоз зловили! Псякрев! дивіться! вони з жінками волочаться!

— Алеж, пане начальнику! — відізвалася перша Бреньковська. — Ми не є опришки! Ми Польки, артистки українського театру.

— Цо, цо? здивувався старшина.

Тепер і директор театру набрав відваги і з руками піднесеними в гору промовив:

— Я маю леґітимації від усіх трьох воєвідств, маю концесію, ми є театр...

— Театр тут у лісі?! — дивувався старшина ще більше. — Що ви тут робите? покажіть леґітимації! А ви покличте пана комісаря!

Комісар поліції, котрий до сього часу не виходив з ліса, надійшов з револьвером в руці, але як побачив директора Ганчаковського, скрикнув з дива: — А ви тут що робите? Е! як я бачу, то тут цілий театр!

Але для певности прочитав ще леґітимації, почім утихомирив своїх поліцаїв словами: — Я знаю сих артистів і артисток. Се зовсім невтральні люди. Вони на сцені говорять по українськи, між собою по польськи, а штуки виставляють найрадше жидівські. Нам їх не треба.

До кількох хвилин немиле положення вияснилося і настало перемиря, підчас котрого всі поліцаї допитувалися дружини про опришків, як виглядають, кілько їх, куди пішли і коли. В дружину вступив дух, за те в поліцаїв дух упав. Спізнилися!

По якій годині на поляні було пусто. Відїхали артисти і артистки, відійшли поліцаї — і на поляні стало тихо як у кождім театрі по виставі. Одначе під вечір того самого дня опришки тут знову забавлялися, уже без театру. Пили на здоровля своїх нічних гостей і поліцаїв, їли сернину, а один з товариства навіть заспівав: „Гей, браття опришки, долийте до чарки!" Заспівав дуже погано. Де де було йому рівнятися з Дяченком!. Се було мявкання кота в порівнанню з ревом льва.

КАРТИНА 20x24, В 17ох КРАСКАХ, ЛИШЕ ЗА ОДНОГО ДОЛЯРА ($1.00).

Для тих, що бажалиби занятися розпродажею сих прекрасних образів, ми зарядили 10 надгород. Перша надгорода 150.00, друга 100.00, трета 75.00, четверта 50.00, пята 40.00, шеста 30.00, сема 20.00, осьма 15.00, девята і десята по 10.00. — Хто продасть найбільше, той дістане першу надгороду. Хто менше, той другу, і т. д. 243—

День контесту буде проголошений в часописі. — Голоситися до:
UKRAINIAN BAZAR, 2248 GRAYLING AVE., DETROIT, MICH.

РУХОМІ ОБРАЗКИ.

Дуже богато української молодіжи інтересується рухомими образками і посвячує на се кілька вечерів кождого місяця. Підчас такого представлення перебігають поперед очи ріжнородні види, околиці, ліси, люди, звірята і т. п. На жаль ті всі сцени не наші, нам далекі а часом й томлячі.

Якщо ви хочете натішитись своїми рідними, близькими вашій душі, околицями, як любите природу, полювання диких звірів, їх рик по ярах та лісових гущах — купіть собі книжку: Захар Беркут, написану Іваном Франком, а ся заведе вас в давну бувальщину рідного краю, покаже вам такі прекрасні сцени, такі хороші види, яких годі доглянути в цій широкій Америці, а крім краси природи та її явищ покаже вам не тільки образи піль, лугів, лісів та звірят а, головно людий, давних наших предків, їх діла і думки, їх боротьбу о землю і волю, їх самопосвяту для добра рідного краю і їх героїв, що готові були жертвувати свое життя за добро своїх братів — за щастє рідного краю.

Пришліть $1.50 мані-ордером або [illegible] до Свободи, 83 Grand Street, Jersey City, N. J., а відворотною почтою дістанете сю так дуже інтересну [illegible]